



## VIII. Felvidéki Tudományos Diákköri Konferencia

2013. szeptember 27–28-án a nyitrai Közép-európai Tanulmányok Kara adott otthont a Felvidéki Tudományos Diákköri Konferenciának (FTDK). Az immár nyolc éves múltra visszatekintő, rangos eseményt idén a Nemzeti Tehetség Program, a Sapientia Hungariae Alapítvány, az Országos Tudományos Diákköri Tanács, valamint a Jedlik Ányos Polgári Társulás támogatásával a Diákhálózat, a TDK Határok nélkül és a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara rendezte meg.

Az FTDK a szlovákiai és csehországi egyetemeken tanuló felvidéki magyar diákság tudományos fóruma. A kétnapos szakmai tanácskozáson – amely egyben verseny is volt – hét szekcióban 32 TDK-dolgozatot mutattak be a hallgatók. A konferenciát Kontra Miklós, a Szegedi Tudományegyetem nyelvész professzora nyitotta meg *Magyar kétnyelvűség – áldás vagy átok?* című plenáris előadásával. A szekcióülések után a TDK-ról diák-tanár kerekasztal-megbeszélésre került sor, melyet Weiszbürg Tamás, az OTDT általános alelnöke vezetett. A rendezvény résztvevői megtekinthették a Fórum Kisebbségkutató Intézet *Nyelvben él a národnostná menšina – kiállítás a (cseh)szlovákiai magyar kétnyelvűségről* című vándorkiállítását is. A konferencia második napján a magyarországi XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia díjazottjai tartottak bemutató előadásokat. A szakmai tanácskozást Weiszbürg Tamás *Ásványok szokatlan szerepben – környezeti ásványtan* című plenáris előadása zárta.

A kétnapos rendezvény a díjkiosztással és a szakmai értékeléssel fejeződött be. Bauer Edit, európai parlamenti képviselő és Gál József, a Microcomp kft. vezérigazgatója jóvoltából két diák különdíjban is részesült. Az informatikai vállalat egy táblagéppel jutalmazta Domonkos Máriát, a Műszaki- és természettudományi szekció versenyzőjét, Sakáč Roland, a Történelemtudományi szekció díjazottja pedig brüsszeli utat nyert. Az egyes szekciók legszínvonalasabb dolgozatai ösztöndíjban részesültek. Az FTDK fődíját a Közgazdaságtudományi szekció szerzőpárosa Baráth Kinga és Madarász Ágnes, valamint Václav Kristína, a Műszaki- és természettudományi szekció versenyzője nyerte.



## Megkezdődött a III. Legere Irodalmi Verseny a KETK-en

Az idei tanévben már október folyamán elkezdődött a hagyományosnak mondható, három fordulóból álló Legere Irodalmi Verseny a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, az Arany A. László Polgári Társulás és a Közép-európai Tanulmányok Kara szervezésében. A középiskolásoknak rendezett vetélkedő témája ezúttal a szlovákiai magyar irodalom szövegvilága. A témaválasztás az előző évek gyakorlatától eltérően nem kapcsolódik semmilyen évfordulóhoz, hanem a versenyzők és felkészítő tanárok körében végzett kérdőíves felmérés eredményeire reagált. Az idei rendezvény azonban nemcsak az első forduló időpontjának előrehozásában és a témaválasztás motivációjában tért el az eddigi gyakorlattól, hanem a jelentkezési kritériumok is megváltoztak, mivel a rendezvény befogadóképességéhez képesti nagy érdeklődés miatt kénytelenek voltunk korlátozni a jelentkezők számát. Az idei Legerere minden felkészítő pedagógus csupán egy csapattal nevezhetett be, így október 18-án 22 csapat, vagyis 66 diák és kísérőjük érkezett a nyitrai egyetemre.

Az első találkozót megelőző hónapban Nagykapostól Pozsonyig, szerte az országban divatossá vált Grendel Lajos *Nálunk, New Hontban* című regényének az olvasása, hiszen ezt a szöveget kapták házi olvasmányul a regisztrált csapatok. Komzsík Attila dékán úr köszöntőjét követően azonnal számot is adhattak a diákok tudásukról: az olvasás alaposágát, a szövegértés mélységét és a diákok kreatív interpretációit egy 14 kérdéssorból álló didaktikus teszt segítségével mértük fel, amelyet N. Tóth Anikó és Petres Csizmadia Gabriella állítottak össze. A diákok megmértetésével párhuzamosan a kísérő tanárok irodalompedagógiai műhelymunkán vehettek részt Fűzfa Balázs vezetésével, aki az élményszerű irodalomoktatás stratégiáit vázolta a résztvevők számára. A délelőtt másik felében tanári előadás várt a hallgatóságra: Németh Zoltán *A szlovákiai magyar irodalom és a posztmodern fordulat* címmel frappáns kedvcsinálót tartott a témakörben kevésbé járatosak számára is. Az előadást a tesztlap megoldásainak közös megbeszélése követte, majd Bárczi Zsófia dékánhelyettes asszony zárta le a rendezvényt. Máris megkezdődtek a második forduló előkészítésének munkálatai, amelyre november 19-én kerül majd sor.

A rendezvény szervezői köszönetüket fejezik ki minden hallgatónak, aki munkájával segítette a verseny zökkenőmentes lebonyolítását.

(Forrás: <http://www.fss.ukf.sk/hu/magazin/>)



## Tanévnyitó a Selye János Gimnáziumban

Az ünnepélyes tanévnyitó első perceiben az újonnan érkezett diákokhoz szólunk. Ebben a tanévben is öt új osztálynyi tanuló kezdi meg nálunk gimnáziumi tanulmányait. Köszöntöttük 123 új elsősünket és 21 kis primosunkat a Selye János Gimnáziumban. Az elhangzott európai uniós és szlovák himnusz után a magyarság nemzeti imáját, Kölcsey Ferenc *Himnuszát* szavalta el gimnáziumunk volt diákja, Ölvecky András, aki szabadfoglalkozású előadóművészként iskolánk színjátszó csoportjának, a GIMISZ-nek rendezőasszisztense és zenei vezetője.

A 2013/14-es tanév ünnepélyes megnyitóján sok tisztelettel és szeretettel fogadtuk vendégeinket: Dr. Bastrnák Tibor urat, régiónk parlamenti képviselőjét, Fehér Csaba urat, Nyitra megye képviselőjét; az iskolánk mellett működő Király Püspök Alapítvány kuratóriumának elnökét, Dr. Ipóth Barnabást, iskolánk nyugalmazott igazgatóját és a Szülői Munkaközösség elnökét, Patus Sándor mérnök urat. Dr. Bastrnák Tibor képviselő úr köszöntőjét Andruskó Imre igazgató úr tanévnyitó beszéde követte, majd Kanozsay Katalin tanárnő átadta a tavalyi eTwinning-projekt országos 1. helyezetteinek jutalmul járó táblagépeket.

A több mint 500 diák közt biztosan akadtak páran, akik nehéz szívvel, vonakodva, keserű szájjal érkeztek a tanévnyitóra. Nekik szerettük volna megédesíteni a délelőttöt. Három nagyon finom torta kereste gazdáját. Minden családban a legkisebb kapja a legjobb falatokat – ezért gondos, szerető családként az egyik tortát önként felajánlottuk primosainknak. Mivel az életben mindenhez egy kis szerencse is szükségeltetik, a másik két tortát kisorsoltuk.

**Spátay Adriana,**  
a Selye János Gimnázium tanárnője

## Koszorúzás a Selye János Gimnáziumban

Már hagyománnyá vált, hogy minden évben gimnáziumunk elsős és kisprimos diákjai jelenlétében megkoszorúzzuk Selye János-emléktábláját. 2013. szeptember 2-án bensőséges kereteken belül először Elek József történelemtanár méltatta Selye János életét és munkásságát, aki gimnáziumi tanulmányait itt, a bencés gimnáziumban végezte, 1924-ben itt érettségizett. Diákjaink megtudták, hogy nevéől elválaszthatatlan a stressz fogalma, amelyet hosszas és kiterjedt kutatómunka során ő ismert fel és határozott meg. Soknyelvűsége, két kézzel rajzolni tudása, nagy műveltsége, színes egyénisége szuggesztív hatású előadóként tette ismertté. Gimnáziumunk 1995-ben vette fel Selye János nevét, fontosnak tartjuk, hogy leendő elsőseink megismerkedhessen iskolánk elődjével, és a múlt hagyományait tiszteletben tartsák.

Az emlékezés koszorúját a Csemadok helyi szervezetének volt elnöke, Keszegh István és a jelenlegi elnök, Stubendek László, gimnáziumunk igazgatója, Andruskó Imre és Elek József helyezte el.

**PaedDr. Králik Zsuzsanna**



## Holokauszt Emléknep a Selye János Gimnáziumban

*„Mit használ neked egy ezüst pohár, ha könnyel van tele?”*

1941 és 1945 között több, mint 400 ezer, a mai országterületről 200 ezer magyar zsidó esett áldozatul a munkaszolgálatnak, a deportálásoknak, a magyar hatóságok brutalitásának, a halálmeneteknek, az auschwitzi gázosításoknak, a tömegkivégzéseknek, a koncentrációs táborok szörnyű körülményeinek. 2003-tól az alap- és középiskolások is megemlékeznek a Holokauszt és Rasszista Erőszak Áldozatainak Napjáról. Ehhez a mozgalomhoz csatlakozott a Selye János Gimnázium is, és évről évre nagy odafigyeléssel tervezi meg a megemlékezés programját.

2013. szeptember 18-án a gimnázium aulájában gyűltek össze a 2. évfolyam diákjai, hogy közösen emlékezzenek meg az áldozatokról. A több mint háromórás előadás célja nemcsak a megemlékezés, hanem a múlt teljesebb megértése, az empátia felkeltése, s annak felismerése volt, hogy a Holokauszt az egész emberiség számára hatalmas veszteséget jelentett. A megemlékezés hozzájárult ahhoz, hogy megakadályozzunk bármiféle népiirtást, akárhol is történjen az a világban. Diákjainkkal először a komáromi zsidó temetőbe mentünk. Előadásomban igyekeztem képet adni a zsidóság temetkezési szokásairól, összehasonlítva azt más vallások szokásaival. Majd megnéztük a zsidó sírokat, neveket és a sírfeliratokat, jelképeket a sírköveken. Ezek után elsétáltunk a zsinagógába, ahol betekintést kaptak a diákok a komáromi hitközség életébe. Visszatérve az iskolába egy rövid ismeretterjesztő filmet (*A Holokauszt szeméi*) néztek meg, illetve Elek József történelemtanárral beszélgettek a témáról. Ez a nap hangsúlyozta „az emlékezés és a tanítás kötelességét”, hogy a jövő nemzedékei megismerjék a hatmillió, igen nagy többségében zsidó áldozatot követelő náci tömeggyilkosságok történetét.

A komáromi Selye János Gimnáziumban támogatjuk a Holokauszt Emléknep évenkénti megrendezését. Ezek az emléknepok az egész iskolai közösség számára alkalmas teremtenek egy tartalmas oktatási-nevelési élményt nyújtó együttlétre. Miközben a diákok a Holokausztról és más népiirtásról tanulnak, rá kell ébredniük, hogy ilyen – emberek által elkövetett bűntettek – újra előfordulhatnak, és ez nemcsak a zsidókkal, hanem másokkal is megtörténhet.

**PaedDr. Králik Zsuzsanna, főszervező**



## Gyümölcskóstolgotó Kassán

Szeptember a szőlőszüret és a gyümölcszedés ideje. A kertekben, a piacokon szinte integetnek felénk az ellenállhatatlan, az évszakra jellemző ínycsiklósok. A gyerekek nagy része a szünetekben mégis édességgel, chipsszel tömi magát. Talán nem elég jól reklámozzuk az egészséges táplálkozást?!

A kassai Márai-iskolában egy reggel arra lettünk figyelmesek, hogy a szülők ládászámra hordják be a rengeteg gyümölcsöt, melyekből délután a napközis pedagógusok látványos svédasztalokat készítettek. Sorakoztak az almától, körtétől, szilvától, őszibaracktól rogyadozó gyümölcskosarak, a szederrel, görög-és sárgadinnyével megrakott tálak. Szerintem sokan a zsidócseresznyével is csak most találkoztunk. Természetesen nem maradhatott ki az illatos szőlő és a dió sem.

A gyerekek a nevelő néniknek stílusosan színes pólókat festettek az évszak termésével, ami még emelte az esemény hangulatát. Minden osztály egymással versengve gyümölcsös népdalokat énekelt, majd nekivetették magukat a svédasztalos kompozíciónak. Soha nem láttam még gyereket így gyümölcsöt falni. Lehet, hogy a tálalás is számít?

Tóth Mónika



## Újra a közlekedési suliban

Agyonmotorizált világunkban a biciklizés egyre nagyobb teret hódít. A városi forgalomban sajnos nem mindenki közlekedik biztonságosan, így a balesetveszély is fokozott. A közlekedés szabályai a kerékpárosokra is vonatkoznak, megismerésük és betartásuk kötelességünk és egyben érdekünk is.

Ennek érdekében a kassai Márai-iskola alsósai szeptember első napjaiban nem az iskolapadokat koptatták, hanem ismét az Alejova utcai közlekedési sulis látványos forgalmi szituációiban vettek részt.

A rendészek a gyerekekkel először ismertették a korosztályukra szabott elméleti szabályokat, bemutatták a közlekedési táblákat és megbeszélték a jelentésüket. Majd mindannyian a bringákkal és rollerekkel birtokukba vették a közlekedési táblákból, lámpákból, felezővonalakból, gyalogos átkelőhelyekből kiépített pályát.

A biciklizéssel nemcsak a diákok közlekedési kultúrája csiszolódik, de sokat tesznek egészségük védelméért, állóképességükért. Mellesleg a sport kikapcsolódásnak sem rossz dolog. Tehát bringákra fel! Lehet, hogy mindannyian kevesebb füstöt fogunk belélegezni?

Tóth Mónika



## Nyelvek Európai Napja interaktívan

Október 21-én a dunaszerdahelyi Magyar Tannyelvű Magán-szakközépiskolában rendhagyó módon szerveztük meg a nyelvek napját. Iskolánk nemcsak az idegenforgalmi és vendéglátó-ipari szakok miatt hangsúlyozza az idegen nyelvek fontosságát, hanem az oktatás egészét figyelve is elsőrendűnek tartja azt. Az ünnepélyes megnyitó után a diákok négy nyelven (magyar, szlovák, angol, német) köszöntötték a résztvevőket. A megnyitót követően többnyelvű prezentációt tekintettünk meg, amely fokozott figyelmet intézett anyanyelvünk és az államnyelv mellett az idegen nyelvek iránt is. A diákok egy csoportja galérialátogatáson vett részt a helyi Kortárs Magyar Galériában. A szlovák szekció Rudolf Jašek *Námestie svätej Alžbety* című regény filmesített változatát tekintette meg, majd annak kvízszerű feldolgozásával foglalkozott. A német csoport interaktív feladatokat (regény feldolgozása hallgatás után, képleírások, keresztretjvény) oldott három részben. A diákok angol csoportja Anglia egyes történelmi korszakát dolgozta fel prezentáció és kvíz segítségével. A délelőtti foglalkozásokat délben egy színjátszócsoporthoz adta át. Iskolánk vendége volt a **The Bear Educational Theatre**, akik Anglia történelméből adtak elő jeleneteket nem hagyományos módon, mégpedig úgy, hogy előadásukba – Anglia történelme a kezdetektől I. Erzsébet uralkodásáig – a diákok is aktívan bekapcsolódtak. Összességében elmondható, hogy egy szakmai sikereiben gazdag, interaktív napot zárhattunk.

PaedDr. Vízkeleti László, PhD.  
Magyar Tannyelvű Magán Szakközépiskola, Dunaszerdahely